

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (előléptetések; Parázso Jánosné; n. szebeni orsz. ülések; szerb-határszéli hírek; szamos-nagy goroszlói áradás; a kolozsvári jöltevé asszonyegyesület munkálatai; n. enyedi s zilahi hírek; offenbányai örömmünet; zombori szánkázás; böleskei vízveszély; a dumgőzhajózási társaság évi közgyűlése; különféle; s a t.) Portugália (a pénzükség folyvást tart; s a t.) Spanyolország (az alkotmányos sereg győzelmesen haladnak; a trónkövetelő kenyériben is szűkül; s a t.) Anglia (parlament ülések; furesa történet egy kalapról, Russell lordról s egy asszonyról; a királypártiak rendkívüli bátorsága Canadában; Molesworth fontos nyilatkozata s a gyarmatminister dícsérete; s a t.) Franciaország (Paris város jövedelme s tanító intézetei; a Hubert féle pör bevégezve; Talleyrand nem beteg; Laffitte fölésketve; s a t.) Olaszország, Belgium, Amerika, Egeyhír, Gabonár.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

A m. kir. udv. kamra keblebeli számvevő hivatalánál, Plechner Ferdinand számvevőoszt s Iblaker István ingrossista halála következtében Fischer Károly ingrossistát számvevőoszté, Ottrubay Béla s Nagy Ignác járulnokokat ingrossisták, Molterer Antal díjtalan és Szartory Rudolf fizetéses gyakoronokokat járulnokokká, Plechner Károly díjtalan gyakoronokot pedig fizetésessé; továbbá, Eötvös Károly tokaji sómázsást ugyanott írnokká, Szedlacek Károly terezovaczi sópajtaórt tokaji mázsássá, s helyébe Bucskó Endre pécsi díjtalan sóházgyakoronokot alkalmazá. —

Nemzeti színészetünk egyik jelesb nőtágját veszté el. F. hó 24ikén ugyanis Parázso Jánosné, szül. Nádudvary Krisztina, tartós szenvedés után gégecső-vészben, élte 25ik évében elhunyt Pesten. Hült tetemét ugyanazon hó 26ikán anyja, férje, fia, pályatársai és számos tisztelője kíséretében takaríták örök nyughelyökre. Béke fölöttük!

N. Szebenben febr. 10- és 13ki országos üléseken a 2ik kir. előterjesztésbe foglalt s a tisztválasztást érdeklő 1811beli megerősített 6dik cikk s ezzel összekötetésben levő sérelmek iránt folytaták s végzik a RRdek tanácskozásait, s annak részei iránt kifejtett nézetek a főkörmányszékekkel, észrevételei hozzáadása végett, közöltetni határozattak. 14ikén az adó iránti biztossági javaslatról tanácskoztak, s ezt 15kén is folytaták s el is végzik. Azután a határszéli katonaság felől készült biztossági javaslatot végzik s a kormányval közlék. 16dikán a KK. és RR. küldöttség által a kormányt meghíván, a kormányzó elnöksége alatt felolvasatott számvevősegi elnök Gál László s három kormányi tanácsos Sala Mihály, Cserei Farkas és gr. Degenfeld Otto kinevezetéseök, kik hitüket letették. Ezután a megürült egyik kormányseki tanácsosi helyre következőket választottak fölterjesztendőkkül: a kath. r és z ről: Horváth István, Baresai János k. hivat. s Bíró József korm. titoknokot; a reform. részről: b. Bánffy László, Ugron István s Zeyk Dániel követeket; az evang. részről: Brennenberg Sámuel s Bertlef Mihály kor. titkat s Conrad Mihály kincstári tanácsost; az unitariusok érul: Veress József követet, Pálfi Elek udvarhelyszéki bírot s Gedő József k. hivatalost.

Szerb határszélínrül érkezett hír szerint Lazarovich zimonyi polgármester s Haacsich városi tanácsos ismét Kragujevaczba (Milosch hg szék városába) utaztak, az új szerb alkotmány-javaslaton dolgozandók. A zimonyi vesztegintézetű orvos, Nagy, kit Milosch hg a vesztegintézetű rendszer-javítás végett mult évben Kragujevaczba hívott, rendkívüli ügyességgel végzé a reá bizott fontos ügyet. Szerbiából távoztakor, mint lapjaink említek, az egész tartományban kedvező volt az egészségi állapot. A derék orvos mindent fölálldozó fáradoalmát ezer darab arannyal jutalmazá az érdemet méltányolni tudó Milosch hg.

A kolozsvári jöltevé Asszonyegyesület által a szegények dolgozó intézete mellett 1830ban alapított legelső előiskola-fentartásra új évi közszentékek megváltása czime alatt 1838ki újév kezdeten adakoztak Kolozsvárott: 270 ft. 25 krt.; N. Szebenben pedig a k. főkörmányszék tagjainak jeles példaadtával 440 v. ftot; s így összesen 710 f. 25 kr. váltóban. — N. Enyeden febr. 11kén tartatott Farnos Károly urnak (fő curator b. Kemény Dienes, Herepei Károly, Elekes Károly, Szász Károly s a bévezetett oktatónak jeles beszédek közt számos papi, világi s katonai vendégkoszoru előtt) a törvénytanítószékbe ünnepléses iktatása; mely is Szász Károly urnak a Physika és Mathesis tanító-székebe áttétele által ürrült meg. — Zilah febr. 5kén; a dühös eb által össze marozonglott zilahi tanuló gyermek (I. Jelenkidei 5ik sz.) csakugyan halál-áldozat lett. Jan. 6ikán ugyanis 56 napra szerencsétlen esete után tompa fájdalom, leverő bágys és szakonként hún égető forróságul kezdé panaszkodni. Étvágy-hiánya és komor tekintete legott gyaníttatá szörnyű jövendőjét. Ujra orvos kézbe adaték. De hiába! Harmadnapra már a víz-és lényiszony (bizonyos körjelek) előállának s olly sebes növekedéssel, hogy a 4dik nap már csak az ezekre gondolás is képes lön göresöket szülni. 5dik napra, estve tíz órakor a nélkül, hogy a düh irtózatossá tüneményei kitörnének rajta, mit a szünetlen orvoslásnak tulajdoníthatni, elhunyt szegénykekinjai között. Kérdés: ha ezen gyermek sebei a számtalan, s e mellett legveszélyesb helyeken, t. i. ajkakon, kívül belől, beszívott méreg gyanítható mértékéhez képest hat hétnél sokkal tovább nyitva tartatnak vala, megmenekszik e az uttal a haláltól? — Itt is ingott a föld jan. 23kán estve 8^{1/2}kor, rengése hintázó vala inkább, éjszakról déliránynak s közben közben egyegy keményebb lökéssel. Szélzugás előzte meg, szélsend követte. Nyoma semmi. Szamos Nagy-Goroszló és szomszédi febr. 2. s 3kán késő estve harangok félrevertése által ébresztettek föl álmuksból, midőn a vastag jégtől elborított nagy Szamos medre a lágy napok s olvasztó szelek miatt megbontakozván az észrevételeül megindult jégtömeg iszonyu robajai s rohanási által lépé meg az álomnak ereszkedett lakosak nyugalmát; a malmot s parti épületeket megmenteni kívánók is csak nagy nehezen szabadulhattak meg a víz medrűl kiszorított hirtelen vízártól, mi olly nagy s veszélyes vala, minőre a legöregebb helybeliek sem emlé-

keznek. Most e vidék valóságos fagyos tengert képez, a jégtorlatok távolról mintegy tornyos bástyákat tüntetnek elő. Szántóföldet, rétet s berket a jéghegyek ugyan mindenütt nem borítottak el; de az azoktól megmaradt földek is hajózhatókká lettek s a vizinni szomszéd helységekkel a víz tükrén csak csónakokkal közlekedhetti. Némely nagy hajó-malom itt vagy elsüllyedt vagy többnyire minden segedelemtől elzártan a nagy jégtorlatokon szomszéd helyzetben várja minden pillantásban végromlását. Erd. Hir.

Örömmünetet ült az offenbányai bányász közönség új év napján, a saját költségin készült szép kék damask új zászlót akkor hozván a diák szertartásu szentegyházba, mely Pesten készült, és valódi remekmű s nemesak kül alakjára nézve jeles, hanem bel alkotása is szivreható. Egyik felén a sz. Háromság számolyánál sz. Imre hg a buzgó, s térdelő bányásznak érez áldozatját mutatja be az égi Felségnek. Másik fele pedig a sz. családot ábrázolja, a kisded Megváltóval Egyiptusba szaladtakor. A zászlót arany sinór s bojtok környezik. A zászló-hozatal illy renndel történt: miután a két évvel előzőt szinte a bányász közönség költségin s néhány jöltevé adakozásából öntetett két harang közül a nagyobbik reggeli 9 órakor megkondult, s az itteni szokás szerint egyik mozsár-álgyu eldőrdült, összegyűlt a bányász közönség a társasági bányák gondviselője udvarába az új zászlót a sz. egyházba kísérendő; 2dik harangszókor két álgyu-durránás után megindult a menet, elől a társaság atyja bányászti ezimrevel, utána páronkint a kir. bányászok. Ezeket követte a zászlóvivő társasági hutmann, kit kísért a helybeli szentegyház ekeit alapítói iparkodó társasági bányák gondviselője altiszteivel s a társaság bányászival a k. bányanagy udvarába, hol a menetet többnyire bányászti egyen-disruhában az összesereglett tisztikar várta; azalatt a kir. felsége nevében az erdélyi bányaságok gazdag érzei kutatásiban s közhaszon előmozdításában teljes iparu bányanagynak tették a jövevé tiszteletöket. A beharangozás, s harmas lövés után a menet a sz. egyházhoz ért, hol is a helybeli plebanus egyházi öltözetben templom előtt fogadván azt, a zászlót szentelt vízzel meghintése után helyére illeszték, míg a fő pásztor által annak idejében fel fog szenteltetni.

Tolna: Az ó és új év szomszéd napjaiban, a még járhatatlan Duna jege miatt Tolna megye Böleske helységében szorúlván némely utazók, szemtanúi valának a Duna folyamán dühével küzdő néptömeg mozgásának s bannulniok kellett egy falusi bíronak veszély idején kifütemtetett lélek-éberségét s ügyes igazgatását; ugyanis az ó év utolsó napjaiban a harmas szélénél talán fenékiig összetorlott jég-gát, a Duna rendes folyását visszatartoztatván, a miatt e környéken ember-emléket haladó magosságra felduzzadt jégvíz e 700 házbul álló helységnek is felét elborítással fenyegeté, s a körülfekvő m. városokat s falukat tetemesen el is öntötte. Az 1830diki árvíz, mely a mostaninál egy lábnyival itt alacsonyabb volt, a helység keleti oldalát védő mintegy 400 ölnyi hosszú s még addig elég magasságu töltést akkor áthágván 67 házat összedönte, többet pedig megrongált. Most a nagyobb veszélytől tartó lakosok mit várhatának egyebet, mintamannál még nagyobb pusztulást. Istennek azonban hála! itt legkisebb baj sem történt, minden épségben maradt. Ifj. Szabó Pál — e helység bírója, kinek értelmes ügyessége és serény-sége, a dermesztő hideg, a 3 lábnyira lefagyott aczel keménységű föld s a lakosok hanyagsági daczára is, a helység keleti s déli oldalát berohanással fenyegető elemi ostrommal, a láthatólag növekedő, s már már az ablakokkal irányban álló vízfömmel képes vala, minden eszággedés nélkül, megmérközni; s azon 3 éjjeli s 4 nappali folytonos munkával szerencsésen diadalmaszkodni. Közre ható erejü volt e részben helybeli földesur s tiszteletbeli fő szolgabíró Tahy Adámnak is tiszti rendelkezése; mely ügyes kezek közt ügyesen használtatva, a bíronak első gondja volt a helység keleti oldalát mosó Duna-folyamnak partúl, magának a helységnek pedig véd-bástyaul szolgáló nagy töltést végig 3 lábnyival, néhol többel is gyorsan fölemeltetni; majd a déli oldalon a nagy utczára tolakodó vízözön elibe mintegy 60 öl hosszú, 5 láb magas s egy szekér szélességű új töltést rakatni; egyszersmind az ügy nevezett Tahy utczán is már rohanó felben levő vizár eleibe egy 30 öles, elegendő magas s alkalmas gátat vonatott; majd több szélesb s keskenyebb utczákat, közöket s részeket ugyanazon időben olly czelszerűleg száncoztattott el, hogy a vizet a helységtől egészen elzárta. Miután az új év reggelén még is a növekedő víz, a helység délkeleti oldalát átnyazó baracsi szőlőkertben vala berohanandó, oda is hirtelen a szőlők közt egy helyes töltést hányatott, úgy hogy a vizár-tödelésnek — ellenibe rakott ennyi gáttal-egyszeren más irányt adván, s a Duna is már déltájon apályának indulván, lelkes erőlködésit kívánt sikán koronázá. Dícséretül szolgál még ezeküvel a nevezett bíronak az is, hogy bírosága elején 1837 november utólján éjjeli 12 órakor, azon részen, hol legsűrűbben fekszenek a házak, egyik kigyuladván, a bíró hirtelen ott toppant s ügyes rendelkezésének köszönik a már másod ízben is megmentett lakosok, hogy a kigyuladt ház fedelén kívül minden épségben maradt, s 2 óra alatt a tűz egészen el vala fojtva.

A dunagőzhajózási társaság évi közgyűlése, mint előleg jelenték lapjaink, f. é. jan. 29ikén közvetkező renndel ment véghez Bécsben: A kormányosság mindenek előtt hivatalos tudósítást tett a jégvész és szava-zattal bíró társasági tagoknak, mult 1837iki évi munkálattól, hajóirul, pénz-ügyirul, s egyéb lényegesül érdeklő tárgyakról, melyben többi közt ezekrül értesíté a tudósító: „A legközelebb mult 1837ik év nem teljesítet ugyan mind azon reményt, mely talán méltán támothata keblünkben; de meggondolnunk szükség, miszerint illy nagyszerű s tenger és Duna veszélyivel küzdni kénytelen vállalat nem maradhat kártul szabadon, mely annyira fölül minden felöl el-lene. A kereskedés nyomasztó fordulata s keleten uralkodott dögvész bekö-ban tartá egy részét hajóinknak, s nagy mértékben okozák némely remé-nyink hiúsultát; a most folyó évben mindazáltal, az említett bajok megszü-nése után, kedvezőbb sikert reménylhetünk. — „Maria-Anna“ új gőzösin-k nyomasztó akadállyal fogott küzdeni Bécsben; de ő es. s ap. kir. fols. a Tá-bor-és Steinhidnak kormány-költségen folyó változtatását megengedni kegyeskedvén, az akadály szerencsésen elhárult, s a számos költségtül ter-helt társasági pénztár mentve maradt újabb erőtetéstül. Tadni fogják Önök, még mult évi munkálattinkból, miszerint figyelmünk vashajó-szerzésre volt irányozva. Egy társasági tagnak Schweizba utazta következtében, már meg

is rendeltünk egy olly hajót, mely jövő nyárra jutand darabokban Zürichből Linzbe. Az erőmű rendkívüli gyorsaságot fog kifejteni 's hatása 60 ló-
erejű leendő. Vízben sokkal könnyebb a' vas 's tartósabb a' faul, azt nem is
említvén, hogy olly lökés, mely fahajó fenekébe mulhatlanul lyukat fura,
itt csupán könnyen kiigazítható horpadályt okozhat. Reménylhetni, miszerint
utódnk kizárólag vasgőzöket használndnak 's azokkal olly helyekre is
fognak juthatni, hová nehéz 's mélyen vízbe söppedő fahajóink épen nem
melhetnek. Egy új fagőzünk is készülöben van, még pedig minden tekin-
tethen egészen egyenlő a' vashajóval, hogy így annál határozottabban lehes-
sen összehasonlítanunk a' kettőnek hatását 's költségeit. „Maria Anna”
erőművei megújítván, most két új 75 lóerejű henger hajtandja e' hajót 's
gyorsaságát tetemesül növelendi. Közelgő tavaszkor „Erős” nevű vontató-
hajóink is elkészülend, 's ez által nemcsak rég táplált reményinket véljük sü-
keríthetni, hanem egyszersmind kellemesbbé fogjuk tethetni a' Pest—Dren-
kova közt utazók sorsát, mivel az áruk nagy részét majd „Erős” fogja szállí-
tani 's rendes gőzösinkek inkább leendhetnek az utazóknak gyakran alkalmat-
lan pogyásztul megkímélve. Hogy ezen új hajó kielégítőleg jövedelmezend,
mutatja e' f. évi áruszállítási süker; első évben mindazáltal még sem köve-
telhetjük tőle azt, mit utóbb bizonyosan megadand; mert ismeretlen pályára
lépünk, mellyen még előbb tanulásra leendő szükségünk. Hajógyárunk hiá-
nyossága okozta csak, hogy e' hajó elkészülése annyira késett, 's itt kény-
telenek vagyunk nyíltan kimondani, miszerint hajógyárunk 's téli tanyánk
(az ó budai szigetnél) koránsem felelnek méltányos kívánatinknak meg. Ed-
dig is csak a' „Vidra” segélye tudta elég mély medret készíteni gőzösinkek.
Nádor ó es. kir. fhgsége engedelméből a' nevezett medervájó hajó a' legna-
gyobb szükségét kielégítő ugyan, 's helyet csinált hajóinknak; de ezek még
is igen szorosan állnak egymás mellett 's veszélyes közelségben a' menedéket
szinte itt kereső hajóalmokkal. Hajógyárunk 's biztos révünk tehát még
eddig ninesen. — Az 1837iki számadásra térvén, először is díesereten kell
említenem a' társasági tisztviselők buzgalmit, melly anyival inkább érdemel
méltányt, mivel számolásuk rendkívüli fáradsággal páros, sok adatot Azsia
távol pártvidékiről kellvén összegyűjteniök. A' kapitányok is megtevék a' ma-
gukét, épségben tartván meg hajóikat a' tengeri vész 's Duna árúnyai da-
czára, 's leginkább az illető kapitánynak köszönhetni azt is, hogy „Arpád”
már ezentul majd mindig szakadatlanul fogja folytathatni utazását Pest—Bécs
között. A' bevégzett számadások szerint 1837ben 8 gőzösinkek munkált tette-
gesen 's összesen 47,436 utazót szállíta, 's e' szerint 18,233 utazóval többet,
mint 1836ban. E' 8, tetteleg munkált, hajó következőleg jövedelmezett, a'
rendes költség-levonás után:

Nádor	- - - -	46	utban	- - - -	58,491 ft. 53 xr.
Arpád	- - - -	28	„	- - - -	28,601 „ 26 „
I. Ferencz	- - - -	21	„	- - - -	23,152 „ 50 „
Zrínyi	- - - -	21	„	- - - -	26,006 „ 8 „
Argo	- - - -	20	„	- - - -	8,202 „ 7 „
V. Ferdinand	- - - -	22	„	- - - -	14,776 „ 49 „
Maria-Dorothea	- - - -	36	„	- - - -	39,738 „ 13 „
Metternich Kelemen hg	- - - -	17	„	- - - -	10,484 „ 5 „
összesen:					209,153 „ 31 „

alább nyilvánítandó okokból ellenben					
Pannonia	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	11,684 „ 44 „
's Maria-Anna	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1,776 „ 4 „
összesen tehát					13,460 „ 48 kral
szenvedőleg viselék magukat, 's így marad az ösz-					
szes jövedelemből - - - - - 195,692 ft. 43 kr.					
Minden költség- 's kamat-levonás után - - - - - 127,612 „ 21 „					
marad fölöslegül					68,080 ft. 22 xr.
mellyhez járul még a' tisztán fennmaradt levona-					
tokból - - - - - 1,482 ft. 58 „					

's így összes nyereségül maradt 69,563 ft. 20 kr.
melly mennyiségből 13,913 ft. 20 xr. az I. sz. tartalék-pénztárba száll,
15,550 ft. a' biztosítóba 's a' még fennmaradt 40,100 ft. a' II sz. tartalék-pénz-
tárba; mert veszélyes következményt szülhetne, ha már most Intézetünk
életbe alig lépte 's folyamathba jötte után hasznokiosztáshoz akarnánk fogni.
Mindaddig így szükség kezeleznünk tiszta fölöslegünket, melly olly hatalmas tar-
talék-tőke nem leendő birtokunkban, hogy minden veszély nélkül lehesse
rendelkezünk a' fennmaradó mennyiségről. E' szerint a' tavalyi tartalék 's
biztosító mennyiséggel összesen, a' folyó 1838ik évet már 103,888 ft. 18
knyi segéd-tőkével nyíthatjuk meg. Egyébiránt gőzösinkek ez okokból jövedel-
mezének egymástól különbözőleg: Pannonia csak kevés és drága utazáso-
kat tón, míg a' Duna jobb partján uralkodott dögvész miatt vonalából kilu-
zatván a' Vaskapun fölvonatott es Zimonyba vesztelenni volt kénytelen, míg
vegre teher nélkül az ó budai téli tanyára jutott. Maria-Anna, mivel csak
septemberben kezdé meg Bécsen fölüli pályáját, utóbb csak Bécs — Pozsony
között tethete szolgálatot. Nádor szakadatlanul Pest—Bécs között járt, 's ez
oka rendkívüli jövedelmezésének. Ferencz és Zrínyi, nem jövedelme-
zének ugyan olly jól, mint mult évben; de ezt csak a' rendkívüli kereske-
desi pangásnak kell tulajdonítanunk, annyival inkább, minthogy az utolsó 3
hónap jövedelme, midőn t. i. ismét emelkedni kezdte a' kereskedőség ügye, jóval
meghaladá a' mult évit. Arpád csak június közepén kezdte pályázni, 's 5^{1/2}
hónapnyi jövedelmét valóban tetemesnek mondhatni. Altalányosan a' 4 utóbbi
hajó bizonyosságul szolgálhat, hogy több hajó egymás mellett koránsem ártal-
mas a' költsönös jövedelmezésre nézve, mert Zrínyi 's Nádor 1837ben
majd annyit jövedelmeztek, mint 1836ban; holott 1837ben Arpád 's I.
Ferencz kezdé mellettük pályázni. Argo a' kereskedési nyomasztó for-
dulattal 's dögvésszel küzdött, de még is kedvezőbb sükerrel pályázott utóbb,
mint mult 1836ik évben, 's 1833hoz képest sokkal nagyobbult a' rajta szál-
lított áruk mennyisége. V. Ferdinand, Metternich Kelemen h.
's Maria-Dorothea több hónapig kiigazításuk miatt elzárta hevertek mun-
kakörököt; egyébiránt azonban igen kedvező jövedelmeztek. (Vége jövő
számunkban.)

KÜLÖNFÉLE: Csallóközben veszéllyel fenyegeti a' helységeket az ár-
viz. Nema helységben egy birtokos urat fényes nappal kiraboltak, mi eddig
hallatlan volt az elszigetelt Csallóközben. — Zágráb vidékén jan. 10én
állott meg Száva folyamán a' jég, de 31ikén már elbucszott. — Né-
melly természetudósak kiszámolák, hogy egyremásra minden 8—10 évben
félhetünk csak szigoru téltől, 's ez állítás igazlásaul több történeti adatot
közlének. Egyébiránt 18^{2/3} óta csakugyan nem volt az ideihez hasonló
telők, 's e' körülmény maga is a' főnebbi állítás mellett szól. —

Kassán a' szigoru tél egy ideig enyhedni kezdett, a' hó olvadt,
's már sokan áradástól tartottak; öt nap óta azonban ismét olly hidegünk
van, hogy a' száraz éjszakai szél, melly leginkább febr. 19én uralkodott, nem
csak az utazást, de az utcákon járást is kellemelenné tette. A' nagy

hóval fedett földön eltakart minden eleség miatt a' falukban eddeli kereső
nyulak, vaddisznók, farkasok 's a' t. közül a' felső hegyi vidékeken
sok kipusztított. — A' földrengést csak némeltyek vehették észre, legin-
kább a' szabadon függő tárgyak ingásiból.

A' Zomborban tanyázó Szász Fridrik lovas ezredí tisztí-
kar a' farsangi öröm-fölebbresztésre közönséges szánkázást határozván,
a' helyben lakó megyei, kamrai, igazgatósági 's városi tisztviselő urakat
illően fölszólítá e' végett; minek következtében f. febr. 1 Sikán délután 3 óraker
a' kamrai igazgatósági épület elibe mind a' négy rendű előljárásgból
egyesült szepkedvű társaság gyült össze, melly 28nál több számmal szám-
talan csörgettyű 's ostopattogás közt, a' város minden utcáit meg-
futván 's a' ns megyei szép palota előtti téren több szabályos fordulatot
tevén, a' lakosokban ritkán érzett örömet gerjeszte, 's másfél óra mulva
a' legszebb renddel 's megelegüléssel oszlott el azon buzgó ohajtással,
hogy e' város örömnappjai gyarapodjanak. — Richter Aloiz
jászai prépost a' leibitzi plebánusnak 250 forintot küldött a' tűz által
megkárosult 25 lakos közt minden vallás-különbőség nélkül eszközendő
kiosztás végett. — Mátyás napja (február 24ike) óta szerföltt megeny-
hült Budapesten az idő, mi a' tegnapelőtti éjjel hullott langyos esővel
's tegnapi napfényvel párosulva igen elősegíté 's gyorsítá a' hóolvadást.
Szinte zápor módra zuhog harmadnap óta eszterháinkról a' hóviz 's
utczáinkat olly bőven lepi el, hogy a' esatornatorok alig alig bírják
fölfogni. Dunánk árad 's noha jege még erősnek látszik, mindazáltal
e' mohó és tartós olvadás miatt porhanyodásától tartván, a' nagy terhű
szekerek átvontatását megtöltá a' hatóság tegnap óta. Ha országszerte
illy hamar pusztul a' hó, ugy a' Duna- 's Tiszamellekiek méltán tart-
hatnak kártékony vendégjüktől — az árviztől.

P O R T U G Á L I A.

Lissaboni hírek az angol lapokban febr. 7éig terjednek. A' főváros
csendes vala. A' pénzüszükség mindegyre ugyanaz; 's meggyőződének,
hogy a' nyilvános bizalom-visszaállítás a' tőkepenzesek nem mernek hi-
telezni. A' királyné határozottan vonakodott az új alkotvány-kihirdetés
előtti kiténtetésekre egyezését adni. Az új alkotvánnyal közbozsánai fel-
szólítás és a' seregnéli előléptetés tételnek közhírré.

Lissabon, jan. 24én: Diario do Governo néhány nap előtt köz hírré
tevé, miszerint azokat, kik joggal bírnak az udvarnál megjelenhetni,
minden vasárnap este 7től 10ig a' királyné elfogadja. Az utolsó vasárna-
pi estvélyen alig volt 20 asszony jelen, többnyire a' főbb nemességből 's
a' királyné már Skor magokra hagyá. — 23ki cortesülésben a' bank fő-
gyülekezete előterjesztését olvasták föl, mellyben többi közt ez mondatik:
„Ha a' főbb rendűek félelem 's rettegéssel telvék, a' bankrésztvényesek
remegnek azon örvénytől, melly őket elnyelni készül. E' mélység azon
szerenésétlen 's megdondolatlan pénzügyi terv következménye, melly a'
biztossági javaslat helyett terjesztetett a' kamra elibe. Szükségtelen itt az
ilyes lépések erkölcselenségét 's lizitóságát előadni, mert már körötkü-
bül mások megtevék ezt, 's reményljük, hogy illyes javaslatok megvetés-
sel löketnek vissza; de a' bankrésztvényesek féltik vagyonyjokat. 1200
esalád vagyona kockáztatik. A' bank nem tehet mindent, hogy a' statut
végveszélytől megmenntesse; de megteszi mind azt, mit ereje enged. A'
tőlünk ajánlott segély nyilvános hitelen alapszik; tartások föl ezt, 's a'
status meg van mentve. Egyik legközelebb napon előterjesztjük a' szüksé-
ges javaslatokat, mellyek képesek a' fenyegető szerenéselenséget elhá-
ritani 's a' t. — Még nem készültek el a' tervek, mellyekkel a' bank 's
kereskedőség a' kormányon segitend. — Portóban új lázadás miatti féle-
lem és statusönkrejtés sok családöt végveszélylyel fenyeget. Az itte-
ni felleghődsí társulatok Estavao hadnagy vezérlete alatt a' cortesnek hason-
lólág azon előterjesztést nyújták be, miszerint ez nyilvánítson status-
önköt.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A' febr. 6iki cortesülésben egy kérelme jött szőnyegre a' vallado-
lidi tartományi küldötségnek, mellyben az a' négyes szövetségi szerző-
dést teljesíteni kívánja azon megjegyzéssel, hogy Spanyolország ugyan
saját erejével is képes győzödelmet kivíni; de nem olly gyorsan, mikép
azt a' haza érdekei kívánják. — Azon négy önkénytes század, melly
mult septememberben álla össze, midőn a' fővárost fenyegeté a' trónköve-
telő, paranesot kapott fegyver-lerakásra, jeléül, hogy már nem igen
van ok rettegésre a' trónkövetelőtől. — Az éjszaki hadseregtől kedvező
hírek érkeztek a' fővárosba. Espartero ugyanis egy carlosi csapatot meg-
szalasztott, Leon tábornok pedig Beloscoain 's Ciriza erősségeket rövid
ostrom után elfoglala. A' többi tartományból mindazáltal folyvást szomo-
ritóbb hírek érkeznek. Minden hatóságat egymásután szállong a' kére-
lem francia közbenjárulást sürgető 's a' saragossai hatóság következő-
leg rekeszi e' tárgybeli kérelmet: „Ezek kívánati a' tartományi küldött-
ségnek; jaj nekünk, 's jaj magának fölségednek is, ha azok rögtön
nem fognak nyerni teljesülést! — A' trónkövetelőnek Llodibul távoztát
Espartero legujabb szerenésés sikerü mozgalmaiak tulajdonítják 's általá-
nyosan mondhatni, miszerint Carlos ügye igen rosz lábón áll e' pillanat-
ban, mert külföldről már igen gyérülnek a' pénzküldések, Spanyolország-
ban pedig annyira csökkent hitele, hogy már egy kenyeret sem kap kész fi-
zetés nélkül.

Madrid, február Sikán: A' legközelebb elhatározott 40 ezer ujonez-
kiállítás szükségkép a' francia kamra 's kormány nyilatkozatinak kell
tulajdonítanunk. Spanyolország t. i. látván külföldi segély iránt táplált remé-
nyinek hiúsultát, most már kénytelen erejének apadozó forrásit végké-
p kiüríteni. Mon, az ifju pénzügyminister legnagyobb munkásságot fejt ki,
's mindenkép ellátni törekszik szükségességekkel a' hadsereget, 's fáradal-
mit süker koronázhatja, főleg e' pillanatban, midőn Espartero győzel-
me Balmasedánál ismét tetemesül fölebbreszté a' nemzet önbizalmát; noha

Morella város elvesztése még nincs egészen felejtve, 's mindenki élénkül emlékezik vissza most Suchet marsallra, ki Arragonia, Catalonia 's Valencia kulcsának nevezé ez erősített várost. Cabrera két hónapig ostromlá falait 's Oraa, ki 8 ezer emberrel veszteg az ostromlott fontos hely közelében, egy lépést sem tön annak megmentetésire. Cabrerát e' megbocsáthatlan hanyagság még jóval erősíté. — Juanito guerilla-vezér pár nap előtt egészen Madrid kapuihoz volt vakmerő nyomulni, de példádán szemtelenségiért meg is lakolt; mert a' kirohanó alkotmányosak széllyel-robantván duló csapatját, őt magát is súlyosan megsebesíték. — Narvaez, ki örventesen halad előre a' tartaléksereg-alakításban, parancsot kapa egész nélkülözhető sergét Basilio Garcia ellen indításra. Menuisir christinói osztálynok Ciudad-Realban fekete zászlót tüze ki, jeléül, hogy őrségestül inkább halni kész, mint a' lázadóknak földadni a' védelmére bizatott várost. Egy carlosi lap e' szép hazafiui elszántságot, elég nyomoru ösztönbül azzal törekszik nevéssé tenni, hogy Ciudad-Real Mancha tartomány fővárosának mondván, egyszersmind említi, miszerint e' tartományban születék d. Quixote híres lovag. Galiciában jelenleg mintegy ezer főnyi carlosi rablócsapat üzi utonálló 's gyújtogató mesterségit. — Salamancái tudom. egyetemünknel mindig rettegnek még az idegen eszmék általi lélekfertőztetéstül 's inquisitori szigorral serénykesznek minden illyesmire czélzót első csirájában elfojtani. Pár nap előtt két szökrényben könyvek küldetvén fővárosunkból Salamancába, az ottani akadémiai tanács nem engedé meg nyilvános árultatásukat, mielőtt bizonyítvány nem érkezik oda hatóságinktól aziránt, hogy a' szökrényekben találtatott francia könyvek nem sértők a' vallás és erkölcsiségre nézve. — Romarino ügye sajtószerepű fordulatot von. A' francia követ kívánata következtében ugyanis mint francia alattvaló (Ramorino honosult Franciaországban) írásban a' francia követséghez folyamodott Madridba jöhetséinek kieszközölése iránt. A' francia követ azonnal lépéseket tön a' madridi kormánynál; de ez nem akar semmit tudni Ramorinoról, 's elfogatással fenyegeti, ha csakugyan merészkednék Madridban mutatkozni, ürügyül azt adván elő, hogy Ramorino Vigoban tartózkodtakor többször meghíttén értekezék a' kívándorlott portugál carlosiakkal (Terceirával, Saldanhával 's a' t.) Egyébiránt késznek nyilatkozik a' spanyol kormány kárpótlást fizetni a' lengyel tábornoknak, mivel a' parisi spanyol követ buzditására jelent meg Spanyolországban. Ramorino tehát most már nemcsak maga hanem az őt kísérő tisztek számára is, kiket hamarjában ezredeskké neveze ki, tetemes kárpótlást követel. E' zavart egyedül Campuzano volt követnek köszönheti a' kormány, ki minden különös fölhatalmazás nélkül Spanyolországba zaklatá e' vitéz lengyel tábornokot. — Harczmezőrül kevés újabb tudósítás érkezik. Több magányos levél szerint d. Basilio Granada felé nyomult. Sergeit utközben mindenütt guerilla-csapatokkal szövetekezés által szaporítja 's ekint összegyűjtött ereje most már 10 ezer főnyi gyalogságbul 's 800 lovasbul áll. Alig hagyják el Balmasedát az alkotmányosak, 's a' trónkövetelő sergei ismét elfoglalák azt 's lerombolt erősségeit foltozgatni kezdék. Espartero Balmasedából Villarcayo felé indult, a' balmasedai őrséget 's algyukat egyéb hadiszerezzel együtt magával vivén. Utközben néhány emberét lelévők a' nyomdokait követő carlosi vadászok, kiket az erdőségekben sikeresen nem leheté üldözni. — Pamplonában nagy szükség uralkodik 's az elemiszerek drágasága miatt nyugtalanság-kiütéstül retteg a' városi lakosok vagyonsb része, annyival inkább, mivel a' katonaság is zajongni kezd, 's fenyegetve kéri hátralevő zsoldját kifizettetni. A' fölözlatott angol segédesapat számára 100 ezer frankot küldé a' kormány Madridból San-Sebastianba, 's harczosít ismét szolgálatba lépésre törekszik birni. — A' trónkövetelő febr. 6-án Guergue kíséretében Llodiolbul Durangoba költözött, onnan egy hónap mulva Estellába nyomulandó.

A N G L I A

A' M. Post következő furcsa történetkét regél: „Három hónap előtt Bray Anna Maria szegény asszony az utcán egy kalapot talált 's fölvevé. Egy vele találkozó rendőrszolga kérdé őt: honnan vevé a' kalapot? 's látván béliésén Russell J. I. nevét, erőszakkal elvevé a' kalapot 's az asszonyt börtönbe csuká. Másnap szabadon boesatá a' békebiró az asszonyt; de a' kalapot letartóztatá, elvárni akarván, míg talán jelentendi magát annak tulajdonosa. Azóta már többször tett lépést a' rendőrségnél az említett szegény asszony e' kalap végett, 's febr. 5-ikén a' bíró azon kérdésre: tudja e' bizonyosan, hogy a' talált kalap Russell J. lordnak tulajdona? ezt válaszolá: „Azon este minister-lakoma volt a' nyugatindiai vendégfogadóban, mellyben Russell is részesült. Véleményem szerint, a' ns lord visszakocsiztakor kidugá fejét a' hintó-ablakon 's kalapja leesett, mint lord pedig meg nem állhatott egy hitvány ka'ap miatt. (Kaczaj) De e' kalap csakugyan megér egy guineet, 's ha 5 shillingért oda adám vala ezt a' rendőrnek, ugy most bizonyosan nem ülnék itt. Valóban igaztalanság így banni velem, csupán azért, mivel egy lord kalapját meglelém. Talán kissé többet ivott azon este a' ns lord 's nem vevé észre, hogy kalapját elveszté. (Kaczaj) Könnyen nevetheknek Önök; de én valót beszélék; midőn a' ministerek lakmároznak, sok bort szoktak ám meginni asztal után.“ A' végzeshozást továbbra halasztá a' törvényszék szükséges tudakozások végett; Russell azonban alkalmasint nem igen fogja visszakívanni elvesztett kalapját. A' Globe ez egész esetet a' ministerség kigúnyoltatására véli költötnék, 's azt állítja, hogy azon nap, mellyen a' kalap találtaték, Russell 200 (angol) mérföldnyire volt a' fővárostól. — „Rhone“ raknaszád jan. 16-ikaig terjedő híreket hozza Ujyorkbul, mellyek szerint Navy-Islandon még minden a' régi helyzetben van. A' lázadók 1400 főnyi fegyveres erővel bírnak e' szigeten 's 31 algyuval. Macnab ezredes hivatalos jelentésében „Caroline“ gőzös elfoglaltatásáról azt állítja, hogy az említett gőzöst a' zendülők megvásárolván az amerikaiaktól, az minden utját angol lobogó alatt végzé, 's így annak elfoglaltatását joga volt

eszközleni; meggyújtani pedig azért volt kénytelen, mivel a' folyam rohanó sebessége nem engedé partra vonatni azt. Egyébiránt Macnab ezredes ismét próbát akart tenni Navy-Island elfoglalására; de katonáji határozottan vonakodának szándékát teljesíteni. Először a' canadai önkényteseknek ada parancsot dereglyébe szállásra; de ezek makacsul azt válaszolák: küldje az indiánokat, kik zsoldot huznak szolgálatjokért. A' vitéz ezredes tehát összehívá a' rőtörű főnököket 's így szóla hozzájuk: „Ti vitéz harcz-fiak vagytok.“ Felelet: „Igen is; az indián vitéz és szereti a' harczot.“ — Am jól van; rajta tehát, szálljatok dereglyékbe 's harczoljatok az átkozott zendülőkkel Navy-Islandon! A' főnökök előbb a' fekete száju algyukra tekintének, mellyek fenyegetve tógotak a' közel szigeten, azután pedig a' készen váro korhatag dereglyékre, 's hallván Niagara zuhataginak iszonyu dörgését, fejcsóválva mondák: „Küldjed a' szerecseneket; ők feketébbek, 's akárkit is készek megölni.“ De a' szerecsenek mindenre esküvének, hogy ők csak a' fehérek nyomdokit követhetik 's elől nem mehetnek. Így tehát nem mozdult senki, 's a' tisztek szitkai süker nélkül maradának; miből méltán következtethetni, hogy a' katonaság is titkon a' hazafiakhoz szít. Mindeddig tehát csupán süker nélkül lődöznek egymásra a' pártok 's a' zendülők tánczólnak sánczolatikon 's gúnyolják a' vízbe vagy légbé lődöző kormánypartiakat. Legközelebb 50 francia zendülő érkezett Navy-Islandra az alsó tartománybul, 's még 500 fegyveres követé őket hasonló czélbul. A' lázadók ereje tehát folyvást növekszik, mellyet még felelmesbbé tesz két nagy fegyveres gőzös „New-England“ 's „Barcelona.“ — A' Courier szerint, a' canadai lázadást csupán a' tartomány két részre osztatásának kell tulajdonítani, melly mindinkább elidegenité egymástól az elméket. — A' cityben jelenleg a' spitalfieldi selyemfogó ügye tartja elfoglalva a' közfigyelmet. 20 ezernél több szened legnagyobb inségben e' boldogtalanok közül, melly körülmény ujjolag bizonyítja, hogy a' selyemgyárak csak ott állhatnak fen, hol a' tűziszerek olesóbbak. E' bajon tehát csupán az segíhet, ha a' dologtalan szükölködők Anglia egyéb gyárkerületibe költöznek, hol a' tüzelőszerek olesóbbak, mivel a' fővárosban teljességgel meg nem élhetnek. — Az ismért Norton assz., ki az annyira elhiresült pör óta Melbourne lorddal, elválva él férjétül 's gyermekétül, most „megszakadt szívben“ beteg, mint az angolok szokták nevezni. Állapotja nagy figyelmet gerjeszt a' fashionable (divatos) körökben. —

A' parlament febr. 9-iki alsóházi ülésében az irlandi szegényi törvény vitatása volt napirenden. O' Connell minden tekintetben igen mérsékelt beszédet tartván, hat hónap után kívánta biztosság elé terjesztetni az indítványt, azaz végkép elmellőztetni; sükertelenségét leginkább azzal törekvén bebizonyítani, hogy Irlandban egy milliónál többre megya' szegények száma, kiken az érintett indítvány nem leend képes segíteni, 's reménygerjesztésivel csupán ártalmas hatást fog szülhetni az országban, miután elégtelensége napfényre jutand. Russell válasza mély hatást szüle a' házban. Ő üdvösnek mondá a' kényszerített adakozást az egész országra nézve, mivel abban leginkább vagyonosok kénytelenek részesülni. Példaul Angliát, Hollandiát 's Bern cantont hozá föl, hol az illyes kényszerített adakozások hathatósan segítik a' szegénységet, 's nagy mértékben mozdítják elő az általános nemzeti jólétet. Mi pedig különösen Irland állapotját illeti, ott csak szegényebb haszonbérlok fizetnek eddig a' szegények számára, míg a' dús földbirtokosok hallani sem akarnak gyámolításról. A' ház asztalán fekvő indítvány czélja: a' gazdagokat kényszeríteni vagyonukhoz képesti adakozásra, kikre ez szinte jó következményt árasztand, mivel meg lesznek mentve a' koldulásra jutottak alkalmatlankodásitól. Több szónok beszélt még az indítvány ellen 's mellett, végre pedig O' Connell java-datát 277 szóval 25 ellen elmellőzé a' ház, 's az egész törvényjavaslatot szokás szerint biztossághoz utasítá. Ugyanez ülésben Plumtre háromezer kenti protesztantól aláirt folyamodást nyujta be, mellyel a' katolikusokat kizáratni kívánják a' parlamentbul, mivel ott-létük ellenkezik a' keresztényiséggel 's az angol alkotmány elveivel. (Halljuk! 's kaczaj.) Tipperary megye újválasztásra kapott parancsot, mivel követe, Shiel, a' híres szónok, kormányhivalt vállalt el. — A' felsőházi ülésben febr. 12-ikén Brougham L., miután Fitzwilliam gróffal ünnepeyes ellenmondást iktatott a' jegyzőkönyvbe a' Canada-törvény elfogadtatása iránt, a' rabszolga-kereskedés tökéletes megszüntetésire fordítá a' ház figyelmét; az alsóházban pedig következő nevezetes nyilatkozást tön a' radical Molesworth: „Martz. 6-ikán indítványt teendek a' háznak, kérje meg a' királynét, hogy e' veszélyes fordulatban, melly most ő fölsége gyarmatit sanyarja, e' hivatalosztály főkörmányzata olly férfit kíván, kinek buzgalma, ismérteit 's ügyessége bizalmat képesek gerjeszteni az országban 's parlamentben; fejezze ki továbbá e' föllirat, a' korona előjogainak tisztelése mellett azt is, hogy az alsóház a' mostani gyarmat-ministerhez (Glenelg lordhoz) nem viseltek bizalommal.“ —

Az alsóházban febr. 13-án Whalley indítványt tön a' francia 's angol kormány közt Algier elfoglaltatása iránt folyt levelezés előterjesztésére, mit a' ház elfogadott, noha Palmerston L. igen börszöngé az előterjesztés ellen. — Febr. 7-ikén olly iszonyu szélvész dühöngé Angliában, hogy a' birminghami vasuton futó gőzkoesiről 120 lábnyi távolra röppenének a' szikrák 's egy szénaboglyát föl is gyújtottak. — Az éjszakai ujseelandi szigeteken háboru támadván legközelebb a' benszülöttek közt, az ujdélvalesi kormányzó ezt mondá hivatalos tudósításában: „Igen feltűnő, 's europai nemzetektül követést érdemlő azon körülmény, miszerint a' háborgó felek esataterre mentükkor többször a' pahiai tériők te-lepvényeiken vándorlának keresztül, a' nélkül, hogy legkisebb sérelmet követnének el a' fehérek, 's még is az megtörtént néhányszor, hogy a' két esatázó fél kölcsönös megegyezés következtében, távolabbra helyezé a' küzdhelyet, csakhogy valamikép a' fehérek birtokin sérelmet ne okozzanak.“

FRANCZIAORSZÁG.

A frankfurti főpostalap szerint vannak országok, annyi jövedelemmel nem bírók, mennyiről Paris városa évenként szabadon rendelkezhetik, 's e' körülményt csupán a szabadságnak köszönhetik a' francziák. 'S a főváros dícséretesen tudja használni jövedelmének évenként fenmaradó iszonyu fölöslegét. Nyilvános épületek, sírkertek, sétányok, utcavilágítás naponként nagyobb szerűek Parisban; főleg pedig a' nevelés az, melyre legtöbb figyelmet 's költséget fordít a' városi hatóság. Most ugyanis 23 kisdudovó intézetben 6715 fi- 's leány-gyermek részesül a' nevelés 's tanulmányok első vonalmában. Van ezenkívül Parisban 259 elemi iskola 32017 tanulóval, 32 szabad iskola leányok számára kézi munkák tanulása végett, hangász-iskola és számos egyéb tanító intézet, hol a' város költségén a' legszegényebb lakos is hasznos hazapolgárrá képezetheti gyermekeit. — Douariában, Algier közelében jan 25ikén este több francziát meggyilkoltak a' benszülött kóbor arabok és számos barmot terelének el magukkal. Nyomukra mindeddig nem akadhattak az üldöző franczia katonák. — A' Moniteur Algérien kir. rendeletet közöl, mely Garavini amerikai consult Algierban megfosztja az „Exequatur“-tól, mivel nem rége Abd-el-Kader táborában mulatott, 's ügyviselőül szegődött az emirhez, ki egyébiránt e' pillanatban igen ellenséges szándékunak látszik lenni a' franczia kormány iránt. — A' Hubert-féle pokolerómi elleni vizsgálatok két hónapi törvénykezés után végre bérekesztvék: a' végzést azonban még nem tudhatni. Mint látszik Steubel, az erömi-készítő nem tudott semmit a' királygyilkolási szándékról, 's csupán háboruban vélte használandónak találmányát, mit az is tanusít, hogy illy czimü oklevelet találtak iratai közt: „Szerződés Steubel 's a' franczia republica közt.“ Hubert tehát őt is homályban hagyá valódi czélja iránt. — St. Amandban Schwedenborg féle havi irat jelenik meg illy czímmel: „La nouvelle Jérusalem, Revue religieuse et scientifique“ főszerkesztője; Le Boys des Guays. — Febr. 11—12ik közü éjjel egy nagy papiros-gyár égett hamuvá Parisban, mely 300 munkásnak adott mindennapi kenyeret. — Azon kérelmek közt, mik nem sokára a' kamrák elibe fognak terjesztetni, kitűnő helyet foglal el az, mely indítványt tesz aziránt, hogy minden kereskedő, kalmár 's egyéb árus a' választó-jegyzékből azonnal töröltessék ki, mihelyt hamis mértékkel élés bizonyul ellene be. 1837ben csupán Parisban 800 elítélés történt kenyérnek 's husnak hamis méretése miatt, 's az elítéltek közt sok választó is találkozott. — A' titkos költségekre szánt mennyiséget 500ezer frankkal szándékozik csökkenteni a' kamra. — Lebas Fülöp, ismert híres hellenista, lett az elhunyt Reinhard gr. helyett a' szépművészetek akademiájának tagjává. —

Talleyrand febr. 13ikán sokáig mulatott a' királynál, 's így egészségi állapotja nem lehet olyan aggasztó, mikép azt némely lapok hirdetik. — Febr. 15ikén Lafite megválasztását jogszerűnek ítélte a' kamra, 's egyszersmind letétet az új követtel a' szokott esküt. Egyébiránt a' kamrákban folyvást csak vasutakról, csatornákról 's rabszolgaság-megszüntetésről vitáznak.

Paris, febr. 11ikén: E' pillanatban sokáig titkolt esata készül kifejezni: csata Lajos Fülöp 's a' követkamra közt, 's e' csata leginkább Spanyolországot és Afrikát érdeklendi. A' király t. i. e' pontban leginkább azon békeszeretetésben bízik, melyet annyira bálványoz a' kamrai többség, 's egyszersmind gazdálkodáshoz ragaszkodó szellemében. A' békeszeretettül ugyanis reményli, miszerint határtalanul fog uralkodhatni a' kamrában a' spanyol ügyre nézve, a' gazdasághoz szítástul pedig az afrikai tartományokról önkényleg lemondásra véli bírhatni a' kamrákat. A' miniszer-ség két részre oszlik: egyik oldalon Montalivet gr. áll, ki egészen a' király embere, 's a' jobb középpel szeretne munkálni, de Guizot személyes elméltetésével; a' másikon Molé grófot látjuk, ki már valamiké-vel több önállóságot mutat 's a' balközéphez szeretne simulni, de Thiers személyes elkerülése mellett. Guizot hízelgve bókol a' király körül, Thiers pedig csak fészeken szokott meghajolni előtte, 's ez okból Guizot urkörül tavaszi szellő e' pillanatban az udvarnál, míg Thiers urat zord téli vihar környezi.

OLASZORSZÁG.

Mult évi dec. 26kán pápa ő szke következő brevét küldte a' kölni főkáptalanhoz: „Szeretett fiaim! üdv 's apostoli áldásom. Azon keserű fájdalom, melyet minap Kelemen Augustus kölni érsek, kedves atyánk fia 's így a' kath. egyházi sz. szék ellen elkövetett méltatlanság támaszta keblünkben, őregbült mult hó 22ki irománytok által. Valóban igen megütök-zénk, hogy ti, érsektekhez legszentebb kötelekkel csatlottak és szabályitok szerint neki segédkeztek 's vizsgálatást nyujtani kötelesek, most való-lókul léptek föl 's laktársiból ellenive váltatok, 's összetített törekedéssel azon pillanatban egyesületek ellene, midőn ő a' vallás és hivatala védle-tében a' legméltatlanabb inségnek lön alá vettette. Mennyire bölesen 's erényesen viselé ő egyházi hivatalát mindenkor, kiviláglik azon nyilvános becsültetésből, melyre a' legbonyolultabb körülmények közt mint münsteri megye káptalanhelyettese érdemesíté magát; innét történt az, hogy közértelem 's javaslással az érseki egyház fejévé tétetek. Milly őszinteséggel 's gondal vivé hivatalát 's ennek ellenére miért jutott a' papság egyik részivel ütközésbe? elégge világos előtünk 's jól tudjuk, milly szándéktól ősztönöztette 's milly okoktól hajtatva irátok nekünk felőle olyan ártalmas híreket. Ezért legkevesbé sem titkoljuk, hogy bánásmódokot annál kellemetlenebb vala, minél kevésbé várhattuk azt hivatalotok szentségétül. Azonban tudatjuk mindnyájatokkal, hogy előle-ges felszólítással kívántuk Kelemen Augustus tiszteletré méltó atyánk fia visszatérhetését érsekségébe a' fels. királytul, kinek igazság-szeretetésben bizvajoggal 's akaratunkkal egyező választ reménylhetünk. Örömmel győ-

zódünk meg azon tisztelet 's becsülés után, melyet irományotokban a' szentszék iránt fejezték ki, hogy jövőre olyan eszközökhöz nyultok, mely-lyek szívünk sebeit enyhítendik 's ezzel, szeretett fiaim, legyen rajta-tok apostoli áldásom. Romában dec. 26án 1837. pápaságunk 7ik évében.“

BELGIUM.

Brüssel, febr. 11én. E' hónap 6ika óta a' követház ismét megnyitá üléseit. Mindjárt első ülésben tudósítását adá be a' nyilvános ügyi miniszer, azon károkról, a' melyeket egyes személyek 's községek az 1830—34ki lázadási 's katonai esetek által szenvedtek, miknek vissza-pótoltatása az ország minden részéből követeltek, de az ország még eddig kimerítő rendszabályokat e' tárgyban nem hozott. A' miniszer ez időszakot 7 szakaszra osztja fel, az 1) a' nyugtalanságok kitérésétül sept. 23aig; 2) a' szeptemberi napokat; 3) sept. 28ától nov. 21éig; 4) az orangisták által okozott 1831ki martziusi 's aprilisi fellázadást; 5) az 1831ki táborozást; 6) az antwerpi fellegyár ostromoltatását; 7) az 1834ki aprilisi föllázadást ismét az orangisták ellen, foglalja magában. A' hét szakasz alatt a' magányos 's nyilvános vagyonebeli károk 21,390,226 franc; ide számítandók még a' hollandi kormány által a' Schelde kiárasztatása miatt történt károk, mintegy 7 millió fr., úgy hogy a' követelt kárpótlás 28,619,602 fr., mely összeség két részre oszlik: 1) 20,114,926 fr. hadi károk 's 2) 8,504,675 lázadás okozta károk. Ez utóbbiakért még a' franczia republica idejéből fenmaradt törvények szerint a' községek, hol a' lázadás történt, felelősek 's pedig azon különös határozattal, hogy az elrombolt burorokért három annyi becsült kárpótlást kell adni. De egy eszes ügyvéd megmutatá, hogy a' törvényhozó szelleme szerint, kik főleg a' vendéi lázadást vevék itt szemügyre, hol a' royalisták minden gab-na 's élelmi szert összerombolának, csak illyes tárgyaknál kívántatik a' háromszoros kárpótlás. 'S innét bizonynyal a' miniszer is csak egyszerű kárpótlást indítványozott. Másik kérdés az: vajjon az olyan kárpótlásokat, melyek politikai történetekkel összekötöttek, 's hol egyes községeknek lehetetlen volt a' kártételt gátolni, nem az egész országtul kell-e követelni? 'S bilitő, hogy a' kamra e' szellemben határozand. — A' közszen drágaságát is szóba hozák a' kamra első ülésében. Az alsó néposztályra nem lehet súlyosabb, mint illy kemény telben a' fűtőanyag olyan rendkívüli drágasága. E' rosz eltávolítatása végett az ország minden részéből folyama-dások érkeznek a' kamrához. A' közszen-áremelkedést a' nagy részvény-egyesületeknek tulajdonítják; ezek t. i. kezökre kerítvén a' leggazdagabb közszenbányákat, az árt kenyők szerint szabhatják. Ellenben az egyesü-letek e' nagy árt részint az utvának, részint a' rosz utak miatti nehéz szállításnak 's főleg a' városok által igen fölemelt beviteli vámnak tulajdonít-ják. Amazok a' nagyár-eltávolításra az angol 's porosz közszen szabad be-hozatalát sürgetik; imezek pedig bizonyítgatják, hogy a' hazai közszen-bányák 100tul csak héttel kamatoznak; az angol közszen szabad behoza-tása a' belga ipart e' nemben előlne, 's így az általános iparra nézve is felette káros. A' közszen-áremelkedésnek legfőbb okai a' gőzerömiyek 's hámorok telhetetlensége. —

AMERIKA.

Wingfield Scott tábornok, ki jelenleg a' canadai határokon felállított egyesült statusokbeli csapatokat kormányozza, ugyanaz, ki Jackson el-nök a' floridai csataterül visszahítt 's hadi törvényszék elibe állita. Most Van-Buren elnök teljes hatalommal ruházta fel őt a' semleg-fentartás vé-gett 's parancsot kapa, miszerint az egyesült statusok polgárit a' canada-iak 's brit kormány közti harcban részvevéstül gátolja. — Washingtoni levél szerint Ujyorkban jan. 16án Jackson volt elnök halálát hírelték, de nem igen talált hitelre. — Philadelphiai Gazette szerint dec. 25én Kessi-meenél Tampa-Baytól 70-80 angol mőöldnyire az egyesült statusok esapa-ti 's nagy számu indián csoport közt véres ütközet történt. Egy órai dű-hős harc után az indiánok tágultak 's megfutamlának; a' győzelmet drá-gán vásárlották meg 's e' csata egy volt a' véresbek közül Floridában. Gentry tábornok, Thompson alezredes, 's összesen 8 tiszt 's 140 közka-tona hullott el a' csataterén. Az indiánok résziről csak 8 esett el. A' győ-zők 60 apró indián lovat ejtének zsákmányul. Ha tekintjük a' dűhöt, melyel az indiánok harezoltak, kevés remény van a' floridai haboru hamari végéhez. — „Caroline“ gőzös felégetése tárgyában a' követház-ban Clay, ellenzési követ, erősen nyilatkozék az angolok ellen 's be-szédét következőleg zárta be: „Midőn e' megjegyzést teszem, nem aka-rok balul érteni, mintha én birodalmunk 's Nagybritannia közt a' haboru szellemét kívánám földleszteni; de gyors és teljes elégtételt kell kapnunk. Haboru-kezdést én magam is sajnálnék, de birodalmunk segédforrásit, polgárink bátorságát 's mult időkbeli tetteinket szemügyre véve a' habo-ru kimenete nem aggaszt. Nagybritanniávali haboru kétszeresen sajnál-nék; de mostani esetben a' haboru nem lenne igazságtalan, 's kész vol-nék a' keztyüt fölemelni. De az egyesült statusok 's Angolország közli barátságos viszonyok mellett nem látok épen okot, mely miatt haburutól ret-teghetnénk.“ — Jan. 3án Ujorleansban tűz támadott, mely számtalan raktárt hamuvá tön, de melyek többnyire tüzkarmentesítvék. A' kárt 5-800 ezer dollarra becsülik. —

EJEGYHÜR.

De la Haye b. osztálynok, hajdani mérnök, testvére 's fia egyesü-letében olyan eszközt talált föl, melynek használatával a' hajózás szabad-dá tétetik jégtorlásoknál is. Par'sban tettek először próbat Hotel-Dieu hídnál, ezen eszköz a' jéget fentartóztatja 's a' hajó szabadon haladhat; a' folyókat tehát erős fagy daczára is hajózhatókká tehetni általa.

GABONAÁR. Pest febr. 27ikén: Árpa: 29 1/3 — Zab: 23 2/3 22 1/3 — Kukorica: 34 2/3, 33 1/3 —